

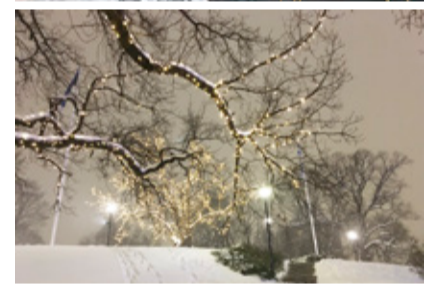
Rahulikke jõulupühi ja head uut aastat!

Tallinna Kesklinna
Valitsus

www.tallinn.ee/kesklinn • 22. detsember 2021

Kesklinna Sõnumid

Tallinn tervitab uut aastat ilutulestikuga Inglirannalt

Nii nagu eelmisel aastavahetusel korraldab Kesklinna valitsus ka tänava ilutulestiku Inglirannas. Tuleetendusele saab kaasa elada kogu rannapromenaadi ulatuses ja kaugemaltki.

Kuna ilutulestik on vaadeldav pea südalinnast kuni Piritani, nii all- kui ka ülalinnast, siis ei ole põhjust väiksele maa-alale kokku tulla. Lisaks loob meri tuleetendusele suurepärase fooni ja annab sellele omamoodi lisaväärtust.

„Sarnaselt eelmisele aastavahetusele on ka sel korral rahva hajutatust tagamaks ilutulestiku toimimise kohaks Reidi tee äärne Inglirand. Ilutulestikku saab nautida laialt rannaalalt Kopli poolsaarest kuni Viimsi poolsaareni, samuti kõrgelt Lasnamäe paeklindilt, lauluväljakult ja mujalt,“ selgitas Kesklinna vanem Monika Haukanõmm.

Nii nagu eelnenud aastatel korraldab ka tänava Tallinnas võimsa ilutulestiku suurte kogemustega Pyrocom OÜ. Ettevõtte peapürotehnik Sami Tammi lubab, et ilutuleetendus on „kõrgustesse sirutuv, imeline, üllatav ja emotsionaalne, unustamatu lõppakordiga“. Aastavahetuse ööl Inglirannas korraldatav suurejooneline vaatamänguline ilutulestik kestab 7 minutit ja selle maksumus on 15 000 eurot.

„Ühtlasi soovime linnakodanikel nautida professionaalide korraldatud

ilutulestikku ning lemmikloomade häirimise, kaaskodanike ohustamise ja õnnetuste vältimiseks isikliku ilutuleminisõu tegemata jätta,“ lisas Monika Haukanõmm.

Advendiaeg täis tulede sära

Jõulude eel muutub kesklinn aastavahetuse aeg kaunimaks, tänavad, pargid ja platsid on rikkalikult ja maitsekalt valgustatud, tuues aasta pimedaimasse aega õdusust ja hubasust. Snelli tiigi kallast kaunistavad efektsed valgustammed. Jõuluvalgust jagub ka teistesse kesklinna asumitesse. Jõulutuled süütasime vaatamänguliselt tuleetenduse ja kontsertidega. Hoolimata krõbedatest ilmadest moodusid need vabaõhupeod meeleolukalt ja rahvarohkelt. Eriti ohtralt oli pealtvaatajaid ja etenduse nautijaid Kassisaba asumis Falgi pargis ja käsikellade ansambli ja tuleetenduse saatel valgustammede süütamisel Toompargis.

Kindlasti tasub kõigil, kes seda veel teinud ei ole, enne uut aastat kenal talveõhtul elektrikuünalde säras vanalinna ja üleilmset kuulsust kogunud Raekoja platsi jõuluturgu nautima tulla. Tava kohaselt kuulutab linnapea jõululaupäeva keskpäeval Raekoja

aknalt välja jõulurahu. Jõuluturg on avatud iga päev kella 12-19, kuid hilisõhtused jalutajad saavad turukioskitest kuuma jooki soetada kuni kella 22-ni. Jõuluturg kestab 2. jaanuarini. Mõistagi pakuvad jõuludele kohaseid sööke-jooke ka vanalinna kohvikud ja restoranid.

Sama moodi selle aasta algusele saavad praegu vanalinna tänavaid palistavad tulede säras kuusekesed ka uue aasta hakul võimaluse rahvale lisarõõmu valmistada – peale jõuluturu müügikioskite lahkumist kogunevad kuusekesed Raekoja platsi suure jõulupuu ümber täis üllatusi täis võlumetsaks ja moonduvad hiljem kuuselabürindiks. Eks ikka selleks, et Raekoja plats uue aasta saabudes nukralt tühjaks ei jääks ja oleks taas põhjust peredega vanalinna tulla.

Püsige terved!

Nakkusohtliku olukorra tõttu kestab Covid-19 leviku tõkestamiseks vajalikud piirapiirangud ka jõulude ja aastavahetuse ajal. Seega tuleb pühadeaegsete plaanide tegemisel sellega arvestada, et endist viisi pääseb meelelahutusasutustesse jm avalikesse siseruumidesse üksnes Covid-19

tõendi ja isikkuttõendava dokumendi alusel ning tuleb kanda maski. Liati on Tallinnas ja Harjumaal nakkuskordaja viimastel nädalatel taas kerkima hakanud ja nakkus levib intensiivselt. Samas on positiivne, et huvi vaktsineerimise vastu on kasvanud. Ühe kuu jooksul on Tallinnas avatud kaheksas statsionaarses nõustamis- ja vaktsineerimispunktis tehtud 13 375 vaktsiinidoosi, sealhulgas on koduviitidel saanud vaktsiinist 744 inimest.

24. ja 25. detsembril on vaktsineerimispunktid suletud ning 31. detsembril avatud kuni kella 19-ni.

„Kõik, kellel teistest vaktsiinistist piisavalt palju aega möödab, eeskätt muidugi eakad ja kaasuvate haigustega inimesed, võiksid teha tõhususdoosi,“ ütles Ester Öpik, koroonaviiruse ennetusmeetmete koordinaator. „Koroonaviirus levib jõudsalt ka laste seas – Tallinna koolides oli eelmisel nädalal 13 ja lasteaedades seitse kollet. Seega tasub ka suurte perekondlike koosviibimiste korraldamisel ettevaatlik olla.“

Öpik tõdes, et praegust endiselt ja kasvavalt nakkusohtlikku olukorda silmas pidades oleks vaktsineerimine nii endale kui ka teistele parim jõulukink.

TALLINNA KESKLINNAS ELAB 65 112 INIMEST.

Aasta algusest on 11 kuu jooksul lisandunud Kesklinna 1021 elanikku.

Novembris kahanes Kesklinna elanike arv 11 võrra.

Tallinnas elab novembrikuu alguse seisuga kokku 445 823 inimest, aasta algusest on elanike arv kasvanud 135 inimese võrra. Eelmisel aastal suurenes Tallinna rahvaarv 1756 võrra.

Allikas: rahvastikuregister,
1. detsember 2021

Kesklinna Sõnumite järgmine number ilmub 26. jaanuaril.

Väljaandja:
Tallinna Kesklinna Valitsus
tel: 645 7229
e-post:
kesklinnasonumid@tallinnlv.ee
Trüki toimetanud: OÜ Rkontor

TEATED

Erivajadustega noorte keelekümbelus

Astangu kutserehabilitatsiooni keskuses õpivad haridusliku erivajadusega (HEV) noored, kelle õppeedukus on oluliselt suurenenud lähenemisest ja väiksematest õpperühmadest. Järgmisel sügisel avatakse Astangu keskuses Eesti esimene keelekümbeluse kohanemiskursus vene keelt emakeelena rääkivatele HEV noortele.

Igal aastal võtab Astangu keskusega ühendust üha rohkem lapsevanemaid ja noori, kelle kodune emakeel on vene keel. Seni on Astangul õpitud ainult eesti keeles ja paljudele huvilistele on see saanud takistuseks. Kevadel aga algab vastuvõtt keelekümbeluse kohanemiskursusele, kus saavad õppida vene emakeelega noored.

Keelekümbeluse kohanemiskursusel omandab õppija eesti keele algtaseme, mis ideaalis võimaldab noortel edasi õppida kas Astangu teistel õppekavadel või mõnes teises kutseõppeasutuses. Keeleõpe toimub lõimitud aine- ja keeleõppe meetodil ehk keelt omandatakse tavapärase õppetegevuste käigus ning õpe käib peamiselt eesti keeles. Tugiteenuseid (psühholoog jt) saavad noored kasutada vene keeles.

Uue keele omandamise juures on väga suur tähtsus noorte soovil õppida eesti keelt, et suurendada edasiõppimise võimalusi. Seega

oodatakse keelekümbeluse kohanemiskursusele kandideerima noori, kes tunnevad huvi eesti keele vastu ning kelle vanemad on valmis neid keele õppimisel toetama. Rohkem infot algava keelekümbeluse kohanemiskursuse kohta saab detsembris peetaval veebipõhisel infopäeval, täpsem info Astangu kodulehel astangu.ee või sotsiaalmeedia kontolt -> Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus.

Ave Aun

Astangu kutserehabilitatsiooni keskus

KODULINNA MAJA ANNAB TEADA

Olgu need jõulud ja aastavahetus lumised või lumetud – olemas nad on ja kuipalju soojust ning sära neil päevil kodusesse ja igapäevase hinge mahub, ei olene ju mitte sellest, vaid meist igapäevast enesest. Mida vähem mahub hinge kurja, seda rohkem mahub headust ja ilu. Kurja koht olgu ära visatud asjade hulgas.

Kui lähematel aegadel vanalinna seiklema tulate, astuge Raekoja platsi laadalt tulles läbi ka Kodulinna maja kandist. Nunnatorni kaudu saate ronida linnamüürile, Sauna- ja Kuldjala torni. Päikeseloojangu vaatamiseks on imehea koht Saunatorni III korrus. Müürile pääseb kell 11–16 esmaspäeval, teisipäeval, reedel, laupäeval ja pühapäeval. Pühapäevapäeval pisut kauemgi.

Kui otsustate heale tuttavale kingiks osta mõne Sirje Maris Horma pildi, teete rõõmu veel teiselegi inimesele. Meil on nimelt juba aastaid tagasi Eesti Rahvuskultuuri Fondis allfond „Mälestus“ ja sellelt näituselt ostetud pildi tasu läheki sinna – kogume raha restaureerimist õppivale noorele õppetootuseks.

Oma Mekil on Setumaal ühe osana Uma Mekki ja seal tehtud mahlad, hoidised, teed, moosid ja muu põnev kraam on saadaval ka Kodulinna majas.

Kuldjala torni alumisele korrusele paneme juba mitu aastat välja näituse „KALENDREID MITMEST AJAST“. Neid me pole ekstra kogumas käinud, need on meile rahvas toonud. Üksik kalender pole nii väga põnev, aga kui neid on palju ...! Päriskultuur on linnateatri omi – nagu väikene aruanne teatri tööst. Kadrioru park on ikka esindatud oma elitaarse iluga, laste kunstikalendrid pikk tagasivaade sellele, kelle kaudu meie lapsi kunsti juurde viidud jne. On tekkinud väikene hulk duubleid ja kui keegi kalendrite koguaja tahaks mõnd endale saada, siis küll me kaubale saame.

Tahaks loota, et aastavahetusega saaks kuri Covid niipalju eemale peletatud, et võiksime jätkata pühapäevaseid „Väärtuse“ sarja tutvumiskäike. Lootuses, et 3. septembril ei ole takistusi üheksandat aastat „Heliseva linnamüüri“ tegemiseks, alustasime juba ettevalmistustega ja iga kuu teisel teisipäeval kell kaks võiksid läbi astuda need, kel seni tehtule mõni tore idee lisada. Maja on kuni jaanuari lõpuni lahti E, K ja R kl 11–18, T, L ja P 11–16. Kui ilmad lähevad valgemaks, s.t päev pikemaks, hoiame meiega üksi kauem lahti.

Seniks ilusat jõuluaega ja tujuküllast aastavahetust!

Tiina Mägi

Palju õnne!

<p>98 Leonora Haidla</p> <p>97 Ljubov Nesterenko Tatjana Mironova</p> <p>95 Zinaida Nemanis Tekla Sellenberg Valentin Uliyanov</p> <p>94 Helgi Tilsen Aino Lehis Helju Noode Elvi Aron Laine Urb</p> <p>93 Tiiu-Marianne Link Voldemar Eiber Aino Pevgonen Klavdiya Vershinina Aime Jürjo Jevgenia Ivanova</p>	<p>92 Aino Mürsepp Liidia Šuhhalova Miralda Sütt Alexander Kaplan Larissa Sidorenko Linda Rüüler</p> <p>91 Linda Viisalu Merzella Jaanson Hubert-Viktor Kahn Ilmi Glikman Maimu Arro Niina Tisler Eda Eller Pilvi Ojamaa Viljam Fleišer Maiu Preismann Helga Hallmägi</p> <p>90 Ines-Maria Kask Ekaterina Evstropova Jekaterina Trevogina Malle Rute Lilia Tamm Taissia Krasnopjorova Aksel Tamm Jüri Kristjuhan</p>	<p>Vaike Uusmann Mari Poom Eevi Mällo</p> <p>85 Kiira Kudrjajtseva Ludmilla Keernik Helja Lige Leili Kiisel Valve Raudnask Vladimir Vilnitskiy Farida Dunajeva Marge Saks Serafima Ivanova Õie-Leeni Kaasik Mari-Anne Rääts Maimu-Ellen Ots Anneliis-Mall Leius Õie Meius Helgi Liivak Niina Rajevskaja Ando Pihlak Ljudmila Janova Silvi Põlendik Pavel Agejev Helgi Vilgo Jevgenia Malinovskaja</p>	<p>80 Vaike Laan Mare-Anne Laane Kunda Leol Jaak Karus Tõnis Vardja Veiko Siimar Mati Kuum Viivi Neare Heili Parisvä Rein Klemets Valery Grosman Erika-Mailis Saluveer Peedu Taim Kaia-Helle Alasi Tatjana Ingerma Anne Toding Malle Undla Zinaida Ivanova Elvi Kägu Ekaterina Baronova Lina Aleksejeva Tiit Pääsuke Malle Piir Reet Lumiste Irina Grabe Laine Esop Ljudmilla Drozdik Ludmilla Kõiv Heino Telliskivi</p>
---	---	--	---

*Kui te ei soovi oma sünnipäeva avaldamist Kesklinna Sõnumites, siis palume sellest kirjalikult teatada aadressil Kesklinna Sõnumid, Nunne 18, Tallinn 15058 või e-kirjaga kesklinnasonumid@tallinnlv.ee

KESKLINNA SOTSIAALKESKUSE INFO!

Aasta lõpuni eelregistreerimisega toilitustamine.
NB! 23. ja 31. detsembril ei toilitustata.
Uuel aastal alustame tööd **3. jaanuaril**.

AVATUD MATI HIISI FOTONÄITUS „VÄRV JA VORM LOODUSES“.
Kepikõnd igal kolmapäeval kl 11. Kepid kohapeal. Kogunemine sotsiaalkeskuse juures.
Igal neljapäeval kl 11.30–12 ja 13–13.30 meditsiiniline nõustamine ja vererõhu mõõtmine.
Tasuta **juridiline nõustamine**, jurist Kristel Tina. Vajalik eelregistreerimine infolauas või tel 646 6123.
Iga kuu teisel esmaspäeval kl 14.30 Soomepoiste Leskede Klubi koosviibimine.

Tegutsevad ringid, kursused ja ansamblid. Tööd jätkab ja uusi hoolealuseid ootab eakate päevahoid.
AVATUD E-R 9–17
Liivalaia 32 (sissepääs sisehoovist)
INFO: 646 6123
E-POST info@kesotskeskus.ee
KODULEHT www.kesotskeskus.ee
JUUKSUR, MANIKÜÜR ja PEDIKÜÜR: 645 9029

EAKATE PÄEVAHOID
E-R 7–18
Raua 1
INFO: 5345 5026

Rahulikke jõule ja rõõmsat aastavahetust!

Tallinna Spordiselts Kalev Kergejõustikukool

Nordic Lastejooks

A.Tšikini mälestusvõistlusel

08.jaanuar 2022
Tallinna Spordihall/Herne tn.30
Avatud stardid kell 10:30-11:30
3-10aastastele

NAERUNÄOGA LÕPETAJALE MEDAL!

LISAINFO:
WWW.PROGRAMM.EE Jooksmine TASUTA!

PALUSALU **NORDIC** **Tallinn**

OLEG PISSARENKO

„Soul's Journey“ Helirännakud klaveril

28. jaanuaril kell 19.00
Hopneri Majas

HOPNERI MAJA

Piletid müügil Fientas ja Piletilevis

UKULELE KURSUS

täiskasvanutele Hopneri Majas

Ei ole kunagi hilja midagi uut õppida, ka pillimäng ei pea jääma kättesaamatuks unistuseks.
6-osaline kursus annab algajatele esimesed oskused pillimänguks ning aitab juba ukulelega tutvust teinuid oma oskusi lihvida.

Algajatele
7.02.–18.04. kell 18.15

Edasijõudnutele
31.01.–11.04. kell 18.15

Pääsmed 75€ müügil Fienta.com
Rohkem infot:
katrin.valkna@hopnerimaja.ee
või tel 6410022

HOPNERI MAJA

Vingugaasiandur jaanuarist kohustuslik

Vingugaasiandur on jaanuarist kohustuslik igas kodus, kus on puuküttega ahi, kamin, pliit või katel.

Seni oli vingugaasiandur kohustuslik üksnes nendes eluruumides, kus on korstnaga ühendatud gaasiseade. Uuest aastast on vingugaasiandur kohustuslik ka mitmeluhoonetes, kus on tahkekütusega küttesüsteem.

Vingugaas on nähtamatu vaenlane ja kõige hullema aitab ära hoida selle varajane avastamine. Paraku juhtub aga iga aastal õnnetusi, kus vingugaas nõuab inimelu. Vingugaasist tulenevaid ohte ei tohi alahinnata ning vähim, mida igakünda enda ja lähedaste kaitseks teha saab, on paigaldada koju vingugaasiandur. „Kuna vingugaas on lõhnatu, värvitu ja maitsetu, on seda ilma andurita võimatu tuvastada. Peale salakavaluse on see ülimalt mürgine – uinutab ohvri ja röövib temalt võimaluse ruumist iseseisvalt väljuda,“ selgitas päästeameti ohutusjärelevalve osakonna juhataja Tagne Tähe.

Vingugaasimürgistuse esmased sümptomid on uimasus, iiveldustunne ja pearinglus. Raskematel juhtudel võib mürgistus tuua kaasa neuroloogilised häired, kooma ja surma. Kõige tundlikumad on vingugaasimürgistuse suhtes lapsed ning hingamiseldite ja vereringehaigusi põdevad inimesed ning eakad. Sageli ei

osata kergemaid sümptomeid vingugaasiga seostada, mistõttu võib probleemi allikas tuvastamata jääda.

Sel aastal on saanud vingugaasimürgistuse vähemalt 44 inimest, neist pooled küttesüsteemi rikke või vale kasutamise tõttu. „Selleks et saatuslik vingumürgistus tekiks, piisab vähesest. Tihti pääseb vingugaas tuppa liialt vara suletud ahju- või pliidi-siibri tõttu. Sageli arvatakse, et ahi püsib soojem, kui sulgeda see ajal, kui sööd veel hõõguvad. Paraku selline teguviis soojavõitu ei too, küll aga suurendab ohtu, et vingugaas tungib tuppa. Seda on katsetatud ja kõik pottsepad võivad seda kinnitada,“ rääkis Tähe. Teine sagedane põhjus, miks vingugaas saab ruumi tekkida, on tavaliselt raskesti avastatavad rikked kütteseadmes. Neid aitab õigel ajal avastada küttesüsteemi igal aastal hooldav korstnapühkija.

„Selleks et ennetada vingugaasist põhjustatud surma, ongi uue aasta algusest vingugaasiandur kohustuslik kodus, kus on tahkekütusel töötav ahi, pliit, kamin või katel. Siia alla kuuluvad ka suvilad ja maakodud, kus küll iga päev ei elata, kuid aeg-ajalt pikemalt viibitakse ja ööbitakse. Samuti on andur edaspidi kohustuslik nendes mitmeluhoonetes, kus on tahkekütusel töötav küttesüsteem,“ selgitas Tähe.

Vingugaasiandurile sobi-

vaim koht on paljudest asjaoludest – nii kütteseadme tüübist, ruumide planeeringust, ventilatsioonisüsteemist, inimeste tavapärasest paiknemisest ruumides, aga ka ümbritsevast keskkonnast. Anduri paigaldamisel tuleb järgida seadmega kaasas olevat kasutusjuhendit, vaid siis saab olla kindel, et andur töötab korrektselt ja annab ohust märku õigel ajal. Nagu kõikidel anduritel, on ka vingugaasianduril märgitud kasutusaeg, mida tuleb jälgida. Nii saab olla kindel, et andur on töökorras. Vananenud seade tuleb vahetada uue vastu.

Kui vingugaasiandur annab ohust märku, tuleb ruumist kiiresti lahkuda ja minna värske õhu kätte. Ruumist väljudes avada tuulutamiseks aknad ja kütteseadme siibrid. Kui enesetunne on halb ja mürgistus-sümptomid tugevad, helistada hädaabinumbri 112.

Päästeamet teeb iga päev kodunõustamist, et ennetada õnnetusse sattumist. Sel aastal on nõustatud 9500 tahkeküttega kodu, vingugaasiandur oli neist vaid 35%. Kuna pühad on lähemas ja jõulud andmise aeg, on hea mõte pakkida sõprade ja lähedaste kingikotti elupäästev vingugaasiandur.

Liina Valner

päästeameti kommunikatsioonijuht

Muudame eakate ja erivajadustega inimeste elu turvalisemaks!

Meie ümber on palju üle 65-aastasi ja erivajadusega inimesi, kes vajavad lisatuge igapäevatoimetuste juures, olgu see poes- või arstikäik.

Sageli võib ette tulla ka seda, et inimene vajab rohkem suhtlemist ja ärakuulamist, kui sotsiaaltöötajad või lähedased saavad pakkuda.

Mis oleks parem kingitus jõuluajal endale või lähedasele, kui tutvuda vabatahtliku seltsilise, kes innustab eakat või erivajadusega inimest ja muudab elu rõõmsamaks. Tõestatud on seegi, et vanemas eas vastastikku rahuldust pakkuv ja tulemuslik sotsiaalne aktiivsus vähendab masendustunnet.

Kas seltsilise tugitegevus on sama, mis koduhooldusteenus?

Ei ole. Näiteks mõned tegevused, mida saab pakkuda vabatahtlik seltsilise:

- koos olemine ja suhtlemine (nt arutelud igapäevateemadel, fotode vaatamine, raamatu ette lugemine, koos ristsõnade lahendamine, kehaliste harjutuste tegemine vms);
- saatja koduvälisest tegevustel (nt koos jalutamine või ühine raamatukoguskäik);
- toetamine avalike teenuste kasutamisel (nt abistamine arsti juurde või ametiasutusse minekul);
- tugitegevuse pakkumine lihtsamate kodutööde juures, mida abivajaja üksi ei teeks, aga koos toetajaga on (kasvõi osaliselt) võimaline tegema (nt ühisel poeskäigul kotikandmine või koos söögi tegemine).

2021.–23. aastal viib Eesti Külaliikumine Kodukant sotsiaalministeeriumi tellimusel ja Euroopa Sotsiaalfondi toel ellu projekti „Vabatahtlike kaasamise koostöömudeli rakendamine hoolekandesüsteemis“.

Miks tulla vabatahtlikuks?

Vabatahtlik tegevus pakub positiivset emotsiooni, vaheldust igapäevasele rutiinile, võimalust ennast arendada ja avardada maailmapilti. Vabatahtlikuna saab tasuta õppida ja omandada kogemusi oma ala spetsialistidelt. Noortel on võimalus koguda kogemusi tööelu alustamiseks. Üliõpilastel on võimalik koolitöö raames teha praktilist tööd, mida saame ümber arvestada ainepunktideks. Vabatahtlikuna saavad liituda kõik vähemalt 16-aastased huvilised.

Mida teeb koordinaator?

Koordinaator viib omavalitsuselt saadud info põhjal abivajaja kokku vabatahtliku seltsilise. Koordinaator suhtleb vabatahtlikuga ja kontrollib koos karistusregistri väljavõtet, veendub vabatahtliku heas tahtes ning korraldab eelneva kogemusest vabatahtlikule kahepäevase koolituse, kust

saab teadmised sotsiaaltöö eetikast ja oodatavatest tegevustest. Abivajaja ja vabatahtliku vastastikuse sobivuse ja ühishuvi korral sõlmitakse hea tahte kokkulepe.

Kuidas saab vabatahtlikku seltsilist?

- Andke teada enda või oma lähedase soovist omavalitsuse sotsiaaltöötajale, kes informeerib piirkonna koordinaatorit.
- Andke teada Tallinna piirkonna koordinaatorile Kristina Amorile Helpific MTÜ-st, tel 5660 4642, e-kiri kristina.amor@helpific.com.

Kuidas saavad abi pakkuda vabatahtlikud?

Andke teada koostöösoovist Tallinna piirkonna koordinaatorile Kristina Amorile, tel 5660 4642, e-kiri kristina.amor@helpific.com.

Jälle	Vaevu viitsima	Aasta	.peruu	... Rutiku	Üks Eesti euro-lauludest	↓	Kau-kaas-lane	Aasta	Amudarja ja Sõrdarja vahel	Er, sie, ...	Arvuti
Nelinurk							KIA mudel				
Rand Eestis		Islami vallitseja Juhtkang						Muist Norija repliik			
Karjatus			Puhang Prantsuse ralliäss							Amper Purjetaja	
Kaevanduskäik					Terviklik osa Tallinna linnaosa						
Tüma maa				Pähkli-pureja			Soome roki bänd Keel Euroopas				Rõhkija
Kaug-Ida mägi				Väikemees				Piduri-süsteem Ajalooline (lüh)			
Soome helilooja											
Mantra		Luide Liisk								Jood Kaua-mängiv	
Tantsusamm			Tänav vanalinnas Naiseisa								
Kelvin	Laululind Fosfor							Vormeli-rada Belgias			
Aidake!				Võrk							

Eelmise ristsõna õige vastus: **VALMISOLEK NUMBER ÜKS**. Õige vastuse saatnute seast pälvis auhinna **Rein Ling**. Palume järgmise nädala jooksul tulla auhinnale järele Kesklinna valitsusse Numme 18. Siinse ristsõna õigeid vastuseid ootame **kuni 9. jaanuarini** samal aadressil või e-kirjaga kesklinnasonumid@tallinnlv.ee. Taas läheb loosi auhind!

Saa esimesena teada, mis Tallinnas sünnib?

Kust leida mure korral abi?

Milliseid huvitavaid inimesi Tallinnas näha?

Milline on meie linn?

TALLINNA UUDISED

Argipäeviti kl 18.45

Duo 5 (endine Kanal 12)

Mis meie inimesi rõõmustab või kurvastab?

Millist saladust peidab meie linn?

Milliseid imelisi inimesi meie linnas elab?

Millised muutused ootavad meie linnat?

TALLINNA PANORAAM

Pühapäeviti kl 18.00

Duo 4 (endine Kanal 11)

REKLAAM

KRISTI LEIDSAAR

Äri- ja elamispindade maakler

+372 5560 3055

@ kristi@plus.ee

Taviberg
EHITUS

- Eramu ehitus ja remont
- Siseviimistlustööd
- Fassaaditööd
- Katuste ehitus
- Santehnilised tööd
- Elektritööd
- Aedade ja piirete ehitustööd
- Tänavakivide paigaldus

Info ja kontakt

Tel + 372 604 0000

Mob + 372 5553 0422

WWW.TAVIBERGEHITUS.EE

EMPATRAX
TERVISEKAUPLUS

www.invaabi.ee

TASUTA transport kuukogustele
(mähkmed, nahahooldusvahendid jne)

Tallinna piires ja lähiumbruses.

Lisainfo tel. 55 605 125 või 56 971 088

Asume
Liivalaia 32, Tallinn
Tel. 600 0666
E - R 9-17, L 10-13

Ortoosid, songavööd, bandaažid
Täiskasvanute mähkmed ja
nahahooldusvahendid
Inva- ja liikumisabivahendid

Terviseabivahendite müük ja laenusus
riiklikult soodustatud tingimustel

Kaardid ennustavad 24/7

Tel 900 1727

Vaata, kes on liinil: ennustus.ee

ABC Laenu

ABC Laenu OÜ / Lombard

- Laenu tagatise vastu
- Kulla ja hõbeda kokkuost
- KOMISJONIMÜÜK

www.abclaenu.ee

Tel 631 0190

Üldsaunad
Tunnisaunad
TunnidušidRaudselt puhtaks
juba aastast 1936!

Raua saun pühade ajal

23. detsembril saun avatud kuni kl 18
ja kassa kuni kl 17.

24.-26. detsembril suletud.

31. detsembril saun avatud kuni kl 18 ja
kassa kuni kl 17.

1. jaanuaril suletud.

Raua tn 23 Tallinn, Harjumaa 10124

Tel.: 622 94 95

E-post: info@rausaun.eewww.rausaun.eeOSTAME ABSOLUUTSELT
IGAS SEISUS AUTOSID.Kustutame ARKist
litsentsi alusel.Tallinn ja lähiumbruses.
Tel 5823 8310SIIN VÕIB OLLA
SINU REKLAAM!kesklinnasonumid@tallinnlv.eeAbikäed on
kliki kaugusel:tootmis- ja majapidamistööst
ehituse ja remondiniTelli: renditoojoud.ee
tel +372 5380 4290
info@renditoojoud.ee

MEISTERVIIMISTLUS^{ee}

PLAATIMINE ja
VANNITUBADE remont

meisterviimistlus.ee
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

Participatory Budget brings greenery and amenities to recreation areas

In the vote on Tallinn's participatory budget, the citizens supported projects that bring greenery, outdoor recreation equipment and amenities to parks and other recreational areas.

Every Tallinn resident aged 14 or over was entitled to cast two votes for the ideas put forward in their own district. Everyone was entitled to vote in the district in which he or she lived, according to the population register.

In the City Centre, the initiative to plant more trees in the city-owned downtown parks, streetscapes and lawns between intersections won with 689 votes. The landscaping will help to alleviate the summer heat and allow residents to spend time and move in the shade of trees, help neutralise the ecological footprint of the city's residents, muffle noise and make the city more beautiful and cosy. A total of 3,522 votes were cast by 1,588 people in the district, split between 26 ideas put to the vote.

"I would like to thank everyone who took part in the participatory budgeting process, both those who proposed ideas and those

who voted. I am glad that people care about their community and are actively involved in shaping the urban space," said Mayor of Tallinn Mihhail Kõlvart. "Participatory budgeting gives us the insights of how people aspire their hometown to look in the future and gives people the opportunity to participate in the decision-making process."

A total of 11,140 Tallinn residents took part in Tallinn's participatory budget vote. The vast majority of them – 10,777 people – voted electronically and 363 on paper. A total of 132 ideas for the participatory budget were put to the vote in the eight districts. A third of the ideas on the ballot concern the urban environment, a fifth are aimed at children and young people, and a fifth are designed to improve sports facilities. All the ideas submitted can be found at <https://www.tallinn.ee/eng/participatorybudget/voting>.

Voting was most active in the City Centre, where 1,958 people cast their vote, followed by Lasnamäe with 1,902 votes. In Mustamäe, 1,718 people took part in the participatory budget vote,

while 1,631 people voted in Põhja-Tallinn, 1,236 in Haabersti, 1,029 in Nõmme, 976 in Kristiine and 690 in Pirita. In all districts, the number of voters exceeded the minimum quota set to ensure the legitimacy of the participatory budget.

The project with the highest number of votes in each district will receive funding from the city's 2022 budget and will be implemented in the following year. With the participatory budget, at least one project per year will be implemented in each district, proposed and chosen by the district's residents. If in some districts the winning idea costs less to implement than the amount allocated for the inclusive budget, the possibility of implementing the runner-up idea will be assessed.

Tallinn's Participatory Budget for 2022 is set at €1 million. This is an increase of €200,000 compared to last year. Three quarters of the total amount will be distributed equally between the districts, and one quarter will be distributed taking into account the number of inhabitants in the district as of 1 July of the current year.

Tallinn city budget for 2022 to exceed a billion euros

Tallinn City Government has approved the draft city budget for 2022 with a total of €1.033 billion in revenue and expenditure, €76.4 million or 8% more than this year's revised budget.

The mayor of Tallinn, Mihhail Kõlvart, said that this year's economic recovery is forecast to continue next year. "This means that employment and wages will grow more rapidly than anticipated, which will also increase the amount of personal income tax received by the city," Kõlvart said. "On the other hand, the city is planning to increase the salaries of city employees, including those in education, culture, sports and youth centres. We will raise the minimum wage for teachers and cultural workers by €100, and plan to increase the wages for social workers and bus, trolleybus and tram drivers."

"Investments planned in the city budget will almost double next year compared to this year. A significant part of this will be investments in the green transition. These are investments into the future that will improve the quality of life for all citizens of Tallinn, including procuring environmentally friendly buses and trams, creating and renewal of parks, and in making urban space more convenient for pedestrians and cyclists. Investments into the cultural sector are also increasing and in particular the construction of the City Theatre, the Botanical Garden and the Zoo. The growth of investment into the health sector is the first preparatory stage of building the new Tallinn Hospital. We have also earmarked one million euros in the city budget reserve for COVID-19 prevention measures," Kõlvart added.

According to the draft budget, the city's operating revenues will increase by 8.7 percent and operating expenditure by 6.5 percent compared to the revised budget for 2021. Operational expenditure in the 2022 budget of the City of Tallinn is planned at €746.7 million. Of this, 39.1 percent, or a total of €292 million, will be spent on education. Urban transport costs will account for 15.2 percent, or €113.3 million in total. Expenses on social welfare and health

will account for 11.3 percent of total expenditure, totalling €84.3 million. Together, these three areas will make up nearly two-thirds of total expenditure.

The draft budget foresees €269 million for investment in 2022, almost twice as much as the 2021 revised budget. A quarter of this will be spent on roads and streets, with a total of €67.7 million planned for the repair and reconstruction of roads and streets. Investment in education will account for 22.3 percent of total expenditure, totalling €59.9 million. Urban transport accounts for 15.9% of total investment, rising to €42.8 million, which will be spent on upgrading the public transport network and purchasing 150 new buses and trams. In total, investment in roads and streets, education and urban transport will account for almost two-thirds of all investment planned for the year.

Investment in the cultural sector accounts for €28.9 million of the budget, while investment in the health sector rises to €14.4 million, including the costs of the design for the new Tallinn Hospital.

Tallinn to welcome New Year with fireworks on Inglise Beach

Just like last year, Tallinn City Centre Government will hold their fireworks show on Inglise Beach. You can enjoy the show from anywhere on the promenade as well as other places across the capital.

"Similarly to last year's New Year's Eve, the fireworks show will take place on Inglise Beach by Reidi Road in order to ensure the dispersion of the crowd. "The fireworks will be visible from a wide beach area from the Kopli peninsula to the Viimsi peninsula as well as from the high limestone klint of Lasnamäe,

the Tallinn Song Festival Grounds and elsewhere," explains City Centre Governor, Monika Haukanõmm.

You will practically be able to see the show from the City Centre to Pirita, from downtown to uptown, so there is no reason to cluster together in a small area. In addition, the sea will provide the perfect backdrop for the fireworks show and add some extra value.

As with previous years, the spectacular show will be put on by Pyrocom OÜ, which has a lot of experience in this field. Sami Tammi, Chief Pyrotech-

nician of the company says the fireworks will be "aiming for the heights, wonderful and surprising and have an unforgettable ending". The breathtaking fireworks display on Inglise Beach on New Year's Eve will last for seven minutes and will cost 15,000 euros.

"We would also like to call citizens to enjoy the show put on by professionals and minimise the chances of disturbing pets, putting others in danger and having any other accidents by not throwing personal fireworks shows," adds Monika Haukanõmm.

Tallinners will be able to apply for an energy price rebate from mid-January

Applications for benefits to mitigate the rise in electricity, gas and district heating costs in Tallinn will be accepted from mid-January at the latest.

"The aim of the compensation is to help financially insecure households to pay for increased energy bills so that their living standards would not deteriorate at an already challenging period. Residents can apply for the benefit to partially compensate for the costs incurred from September until March," said Betina Beškina, Deputy Mayor of Tallinn. "We will start accepting applications for support from mid-January at the latest, as the technical solutions and additional staff trained in the necessary areas of expertise should be in place by then. We will provide further guidance on the application procedure as soon as possible. Given that the number of potential beneficiaries in Tallinn is likely to exceed 15,000 families, the city

will need to recruit and train new staff to process applications."

By mid-January, an online self-service environment will be set up to enable applying. As an alternative, the possibility will be offered to register an appointment at the social welfare department of the district administration, where a staff member will assist with the application.

According to Ms Beškina, electronic self-service should be the preferred option. "This will allow everyone to apply in less time and will also help prevent the spread of the coronavirus. I also urge digitally savvy people to help their elderly loved ones to apply electronically in order to keep them from the possible exposure to the virus," said Ms Beškina.

The benefit will be paid to individuals or families with an average net income below the imputed relative poverty line set by the regulation. In 2022,

this will be €673 for a person living alone, €1,009 for a household of two adults and €1,413 for a family of two adults and two children under 14. Based on the documents submitted by the applicant showing the amount of energy consumed and the corresponding cost, the subsidy will be paid at 80 percent of the total energy price, which exceeds 12 cents per kWh for electricity, 4.9 cents per kWh for gas and 7.8 cents per kWh for district heating.

In the invoices submitted alongside the application, the amount of energy consumed must also be expressed in megawatt-hours or kilowatt-hours for local heating, while the amount of gas consumed may also be expressed in cubic metres. If the heating of the apartment building is provided by the housing association itself using electricity or gas, you can apply for a subsidy to compensate for the cost of elec-

tricity and gas used for heating. This can be done on the basis of an invoice submitted by the housing association, which, in addition to the consumption costs, also shows the amount of electricity consumed to heat the apartment in kWh or MWh and the amount of gas consumed in m³, kWh or MWh. If necessary, the applicant should contact their housing association to obtain the necessary documentation. The minimum subsidy is €10 and the maximum is €500 per application per month.

All residents can check whether and how much their family could receive assistance by using the calculator on the Ministry of Finance website:

<https://www.rahandusministeerium.ee/et/energia-kulude-huvitamine>.

The benefit is paid by the social welfare department of the district administration of the applicants' place of residence according to the popula-

tion register. Four is the maximum number of months that can be covered at a time, so to avoid red tape it is possible to apply for reimbursement for several months at once if the applicant can afford it. It is essential to apply in January for reimbursement of energy costs incurred in September and in February for reimbursement of costs incurred from October onwards.

In October this year, the Estonian Government decided

to pay compensation to lower-income families to alleviate the sudden increase in energy prices. The compensation will be covered from the revenue Estonia will receive from the trading in the European Union greenhouse gas emissions trading system (EU ETS) and is expected to amount to up to €37 million across Estonia. The Government has assigned the task of distributing the compensation to local municipalities.

IN ENGLISH

Next year's cultural highlights in Tallinn

Tallinn becoming a UNESCO City of Music from 2022 and the development of the Tallinn City Theatre will be the biggest cultural investment in next year's city budget.

According to Kaarel Oja, Deputy Mayor of Tallinn, Tallinn's cultural investment will increase next year due to large-scale developments. "We can essentially talk about a three-fold increase. The biggest undertaking is, of course, the Tallinn City Theatre, and renovation work will also be carried out at several branches of the City Museum, the Zoo, the Botanical Gardens and other institutions. The most important non-structural investment will be the development of a self-service system in Tallinn Central Library, which will mean a significant improvement in the service quality for readers and new possibilities for libraries in the coming years," Oja added.

"One of the priorities is raising the salaries of cultural sector employers. We are pleased that after a few difficult years, the city's cultural institutions will see an average 5 to 7 percent increase in wages," noted the Deputy Mayor.

A total of €29.4 million has been reserved for operating expenditure in the field of culture, an increase of €2.4 million compared to the 2021 revised budget. Attention will be paid to the promotion of Estonian national culture as well as the cultures of ethnic minorities, to supporting major cultural events in Tallinn and to developing the city's cultural institutions. Preserving and raising awareness of Tallinn's cultural heritage and enhancing the historic urban space and living environment will be key priorities. Support for the restoration of cultural monuments will be continued, as well as the further designation of sites of cultural value.

Tallinn will become a UNESCO City of Music in 2022, which will also bring significant additional funding to the music sector. Several new initiatives and grants will be launched, with €300,000 earmarked for next year. Six

thematic programmes will be implemented in line with the City of Music strategy, aiming to make music more accessible to all, to bring music to the urban landscape, to ensure better conditions for musicians and collectives, to strengthen the music industry, to encourage technological innovation and to link the development of the music sector to sustainable development objectives.

Total investment in the cultural sector is planned to reach €28.9 million in 2022, almost three times more than the previous year. The main part of this - €13.4 million - is related to the construction of the Tallinn City Theatre.

Two new exhibits will be in the spotlight at Tallinn Zoo next year - the completion of the exposition building of the tropical rainforest of Southeast Asia and the construction of a comprehensive exposition area called Tiger Valley, a habitat for the endangered Amur tiger.

At the Tallinn Botanical Garden, works will continue for the renovation of the outdoor exhibits - the alpinearium, the rosearium and the salicarium - and the adaptation of the old administrative building and conservatory into a visitor centre.

Tallinn City Museum's branches will undergo a number of major renovations in 2022, the biggest of which will be the Children's Museum Miiamilla's new permanent exhibition and facade. In addition, the conservation of the Peter I House Museum

building and the renewal of the exhibits will be launched, and the Kiek in de Kōk Fortifications Museum will start designing an exhibit solution to meet the preservation requirements of the artefacts. The premises of the Mati Unt Museum will also be permanently acquired for the Tallinn Literary Centre.

At the Tallinn Central Library, the procurement of a complete self-service solution based on RFID technology will continue. In the coming years, self-service machines will be added to all library service units, and outdoor self-service kiosks will be planned for a library in each district. The implementation of self-service machines will require the library to equip more than 850,000 items with RFID stickers, starting next year. The installation of solar panels in city institutions are likely to include some branch libraries of Tallinn Central Library.

Preparations for The Tall Ships Races, a 2024 sailing regatta in Tallinn, will also start next year. Tallinn continues to support the activities of the Song and Dance Festivals, including the unification of the subsidiary principles for the instructors and the start of preparations for the 13th Youth Song and Dance Festival in 2023. Funding will continue to be provided to community organisations and civic associations organising public events, as well as to Tallinn's flagship festivals: the film festival PÖFF, Jazzkaar and Tallinn Music Week.

Tallinners donated nearly three tons of items for re-use in collection rounds

During the European Week for Waste Reduction in November, residents of Tallinn donated nearly 3,000 kilograms of household items for recycling. The collection campaign was organised in cooperation between the Re-use Centre and the City of Tallinn.

On the last week of November, in six districts of Tallinn, residents were able to donate well-kept items they no longer needed for recycling. In five days, the Re-use Centre's van collected nearly 3,000 kilograms of items, with the highest donations coming from Lasnamäe and Nõmme (900 and 800 kilograms respectively).

"I commend all the city residents who understand that decent things should not be thrown away but deserve to be given a new life. It is evident that if environmentally friendly options are offered conveniently and nearby, people will actively use them," said Joosep Vimm, Deputy Mayor of Tallinn. "Given the great interest shown by the citizens of Tallinn, the next collection rounds for reusable items will take place in spring, together with the collection rounds for hazardous waste."

In case someone missed the van or cannot wait until the new collection round, they can donate clean clothes, shoes, toys, dishes, kitchen utensils, sports and hobby equipment, books, knick-knacks, household textiles, furnishings and small household appliances that have become redundant and are in good condition to all the shops of the Re-use Centre during their opening hours.

There are convenient re-use lockers in Ülemiste, Rocca al Mare and Kristiine shopping centres, and a self-service collection house outside the Baltic Station market, open 24 hours a day, 7 days a week. You can also take your clothes, shoes and toys to the red, green and blue recycling bins located around the city.

For recycling larger items, such as decent furniture or larger household appliances in good condition (for example a fridge or a washing machine), the Re-use Centre's van can be summoned free of charge in Tallinn and the surrounding area. To do this, a picture of the item along with one's contact details should be entered on the Re-use Centre's website.

Please do not donate broken, dirty or mouldy items to the re-use collection points. These should be taken to the waste station.

One of the goals of the Tallinn 2035 development strategy is to make Tallinn a city that cares for the environment, lives sustainably and consumes in a circular economy. The circular economy aims to ensure a cleaner, more resource-efficient and more competitive economy. The new circular economy system should involve all stakeholders, improve co-operation between public authorities, businesses and NGOs as well as complement existing networks.

Although the circular economy is most often associated with waste management, it influences a very large part of people's daily lives, offering opportunities to avoid waste, emissions and helps reduce the use of resources and the wider environmental impact of their activities. This means, among other things, reducing unnecessary consumption, redesigning consumption, re-fusing products that do not use recycled or recyclable resources and other behavioural changes.

Tallinn to invest in a more comfortable and safer urban space

One of the main objectives for the 2022 Tallinn city budget is a comfortable and safe urban space, which includes investment in cycle paths and making streets more pedestrian-friendly. Two new green corridors will also be launched.

According to Deputy Mayor Vladimir Svet, the budget will include a series of investments to make the urban space more friendly for both cyclists and pedestrians. Next year, the reconstruction of Vana-Kalamaja, Tulika, Jõe and Pronksi streets is planned along those lines.

"The draft city budget includes €1.5 million for the design of new bicycle lanes and the repair and widening of existing ones, including the temporary lanes. We are also going to build new bicycle parks and bicycle sheds to make it easier to use bicycles for everyday mobility," explained Svet.

The budget includes funds for the construction of crossing lanes and playground lighting. "As a priority, we aim to improve the safety of urban space around schools to encourage children to walk and cycle. For the first time, a separate budget line of €1.5 mil-

lion has also been earmarked for this purpose," said Svet. "We will also take into account the objective of making the urban space around educational institutions safer when carrying out other investments and renovations."

Next year's budget will also include investments in major infrastructure projects that will affect traffic throughout the city: the reconstruction of the Rannamõisa road will start and the planning of the Peterburi road will be completed. Major reconstruction work is also expected on Kerese, Raja, Bornhöhe and Ussimäe streets

as well as on several smaller streets.

In order to maintain diverse urban nature and natural landscapes in the city for recreation, the Pollinator Highway and the Klint Park projects will start in the new year. The Pollinator Highway project will create 13 kilometres of meadow-like green space for both people and animals along the former railway dam and high-voltage corridors. The Pollinator Highway will run from the Kopli freight station to Stroomi beach and continues from there to Nõmme.

With the creation of Klint

Park, a nine-kilometre-long limestone walkway on the border between the districts of Kesklinn, Lasnamäe and Piritu will be transformed into a coherent and integrated path. With nature-centred solutions and its natural diversity, Klint Park is intended to make a pleasant leisure area for all.

In 2022, the Öismäe pond area is going to be renovated and the Järveotsa promenade will be built, while the Jewish cemetery park will be reconstructed and the design of the Poolamäe park in the city centre will start. The Seli forest will be given a fresh new look and

several new sports and family playgrounds will be built.

Long-awaited upgrades will begin at institutions of importance to the urban environment: the construction of an orangery that doubles as a maintenance building will start in Kadriorg Park to replace the historic greenhouses, the construction of the Cloud Forest exhibition building will continue and the construction of the Tiger Garden will start in Tallinn Zoo, while the permanent exhibition will be reconstructed and the creation of a visitor centre will begin in Tallinn Botanical Garden.